

Keskustelualoite KA 6/2020 vp

Anders Adlercreutz r

Keskustelualoite hallituksen tasa-arvo-ohjelmasta 2020—2023 Suomi tasa-arvon kärkimaana

Eduskunnan puhemiehelle

Työelämän ja perheiden tasa-arvon parantaminen sekä sukupuoleen perustuvan syrjinnän ja naisiin kohdistuvan väkivallan, muun muassa seksuaalisen häirinnän, torjuminen ovat 25.6.2020 hyväksytyt hallituksen tasa-arvo-ohjelman keskeisiä teemoja.

Tasa-arvo-ohjelma on ministeriöiden yhteinen väline sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän poistamiseksi.

Tasa-arvo-ohjelma pohjautuu hallitusohjelmaan, sukupuolten tasa-arvoa koskevaan tutkimus- ja tilastotietoon sekä kansainvälisiin sitoumuksiin, ja sillä on yhtymäkohtia muun muassa perhevapaauudistukseen sekä naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelmaan.

Hallituksen tavoitteena on parantaa kunnianhimoisesti tasa-arvoa yhteiskunnassa ja nostaa Suomi tasa-arvon kärkimaaksi. Globaalissa vertailussa olemme jo lähellä kärkeä, mutta paljon on vielä tehtävää. Sukupuolten tasa-arvon tulee toteutua kaikilla yhteiskuntaelämän alueilla kaikkina aikoina. Ilman aktiivista tasa-arvon edistämistä on vaarana, että kehityssuunta kääntyy.

Naiset kokevat työpaikoilla syrjintää selvästi miehiä enemmän. Sukupuolen lisäksi syrjintäperusteina voivat olla myös ikä, uskonto, alkuperä, kieli ja vammaisuus. Tasa-arvo-ohjelmassa syrjintää tarkastellaan näiden kaikkien valossa.

Tyypillisimpiä työelämän sukupuolittuneen syrjinnän muotoja ovat raskaus- ja perhevapaasyrjintä, joita esiintyy kaikilla aloilla. Hallituskauden aikana lainsäädäntöä täsmennetään niin, että raskaus ja perhevapaan käyttö eivät saa vaikuttaa määräaikaisen työsuhteen jatkumiseen.

Hoiva ei edelleenkään jakaudu vanhempien kesken tasaisesti, vaikka työn ja perhe-elämän yhteensovittamisen mahdollisuuksia on parannettu vuosikymmenten ajan. Tämä näkyy muun muassa perhevapaiden käytössä.

Perheiden tasa-arvoa parannetaan muun muassa yhdistämällä äitiys- ja isyyslait vanhemmuuslaiksi ja tukemalla tasa-arvoista vuorovanhemmuutta mahdollistamalla lapselle kaksi tasavertaista osoitetta.

Keskustelualoite KA 6/2020 vp

Me too -kampanja on nostanut esiin seksuaalisen häirinnän ja ahdistelun laajuuden ja tuonut näkyväksi uhrien kokemuksia. Suomessakin seksuaalista häirintää on muun muassa työelämässä, oppilaitoksissa, urheilussa, politiikassa sekä teatteri- ja elokuvamaailmassa. Naiset, nuoret, vähemmistöön kuuluvat ja pienituloiset ovat muita useammin häirinnän kohteena.

Seksuaalinen häirintä, ahdistelu ja väkivalta ovat äärimmäisen tuomittavia ilmiöitä. Silti ne ovat edelleen osa monien arkipäivää. Seksuaaliselle häirinnälle täytyy olla nollatoleranssi.

Vuosi 2020 on merkittävä vuosi. Naisten ja tyttöjen oikeuksia koskeva YK:n Pekingin julistus ja toimintaohjelma täyttävät 25 vuotta. On tärkeää, ettei saavutettuja oikeuksia pidetä itsestäänselvyytenä, vaan jatketaan työtä sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun hallituksen tuoreen tasa-arvo-ohjelman 2020—2023 pohjalta.

Helsingissä 26.6.2020

Anders Adlercreutz r